

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle oppilas- ja opiskelijahuoltolain muuttamisesta

Sosiaalialan korkeakoulutettujen ammattijärjestö Talentia ry pitää tärkeänä, että tulevaisuudessa kaikilla ammatillisissa opinnoissa opiskelevilla on käytössään vaikuttavat ja laadukkaat kuraattori- ja psykologipalvelut. Talentia esittää, että yksityiskohtaisiin perusteluihin kirjataan 10 vuoden ajanjakso, jonka aikana kaikki ammatilliset opiskelijat otetaan asteittain kuraattori- ja psykologipalvelujen piiriin.

Lisäksi Talentia ry esittää, että samalla kun oppilas- ja opiskelijahuoltolakia muutetaan ammatillisen koulutuksen reformiin liittyen, muutetaan myös lain 7 § 2 momentti nykytermistön mukaiseksi.

Lain 7 § 2 momentti muutettiin Sivistysvaliokunnassa (SiVM 18/2016 vp) seuraavaan muotoon:
”Kuraattorina voi toimia vähintään sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain (817/2015) 8 §:n 1 momentissa tarkoitetun korkeakoulututkinnon suorittanut henkilö, taikka henkilö, jolla on soveltuva korkeakoulututkinto, ja suoritettuna sosiaalialan aineopinnot tai vähintään kahden vuoden työkokemus kuraattorin tai sitä vastaavasta sosiaalialan tehtävästä. Jokaisen oppilaitoksen käytettävissä on oltava sellaisen opiskeluhuollon vastaavan kuraattorin palveluja, joka on sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain 7 §:ssä tarkoitettu ammattihenkilö, sekä psykologin palveluja”.

Työelämässä on esiintynyt tulkintaongelmia rekrytoinnissa, kun työnantajat eivät tiedä mitä tarkoittavat sosiaalialan aineopinnot ja kuraattorin tehtäviä vastaavat sosiaalialan tehtävät. Käsitteellä ”sosiaalialan aineopinnot” ei ole vastinetta yliopistojen eikä ammattikorkeakoulujen koulutusvastuissa. Lakia tulisi tältä osin muuttaa vastaamaan olemassa olevaa koulutusta tai vähintään antaa selkeä ohjeistus siitä mitä lainsäätäjät on tällä käsitteellä tarkoittanut.

Ilmaus kahden vuoden työkokemus kuraattorin tai sitä vastaavasta sosiaalialan tehtävästä on väljä eikä turvaa oppilas- ja opiskelijahuoltolain 2 §:n edellyttämää opiskeluhuoltopalvelujen yhdenvertaista laatua.

Kirjaus on johtanut myös siihen, että kuraattorina voi toimia henkilö, joka ei ole laillistettu ammattihenkilö kuten muut oppilas- ja opiskelijahuollon ammattilaiset. Tällöin kuraattorilla ei ole valvontaviranomaisten edellyttämää sosiaalipalvelujen ja sosiaalihuollon tehtäviin valmistavaa koulutusta eikä osaamista, vaikka kyseessä on sosiaalihuoltolain (1301/2014) 14 §:n mukainen sosiaalipalvelu. Oppilaiden oikeusturvan ja asiakasturvallisuuden näkökulmasta on kestävämpää, jos koulun oppilashuollosta puuttuu laillistetun ammattihenkilön valvonta sekä sosiaalihuollon ja lastensuojelun perusosaaminen.

Sosiaalialan korkeakoulutettujen ammattijärjestö Talentia ry

Tero Ristimäki
puheenjohtaja

Marjo Varsa
ammattiasioiden päällikkö